

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/210/2021
Identifikačné číslo spisu: 5617206630
Dátum vydania rozhodnutia: 30.01.2024
Meno a priezvisko: Mgr. Katarína Katková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:5617206630.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu K. V., narodeného D., T., zastúpeného advokátkou JUDr. Dagmar Burdovou, Liptovský Mikuláš, Garbiarska 2583, za účasti intervenientov 1/ Y. V., narodeného D., N., 2/ L. V., narodenej D., N., obaja zastúpení advokátkou JUDr. Katarínou Geškovou, PhD., Liptovský Mikuláš, Námestie osloboditeľov 65/6, proti žalovaným 1/ K. V., narodenému D., M., 2/ CREDITORS s. r. o., Bratislava, Mozartova 27, IČO: 43 891 870, zaniknutému 22. augusta 2019, 3/ Treky s. r. o., Žilina, Borová 3204/30, IČO: 50 343 696, 4/ K. V., narodenému D., F., žalovaní 1/ a 4/ zastúpení Consilior Iuris s. r. o., Bratislava, Radlinského 51, IČO: 47 231 157, o určenie neplatnosti dražby, vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 20C/37/2017, o dovolaní žalobcu a intervenientov proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 27. júna 2019 sp. zn. 9Co/97/2019, takto

rozhodol:

Konanie o dovolaní proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 27. júna 2019 sp. zn. 9Co/97/2019 voči žalovanému 2/ z a s t a v u j e .
Rozsudok Krajského súdu v Žiline 27. júna 2019 sp. zn. 9Co/97/2019 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Liptovský Mikuláš (ďalej ako „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 12. apríla 2018 č. k. 20C/37/2017-304 zamietol žalobu s tým, že žalovaným 1/ až 4/ priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

1.1. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa žalobou domáhal určenia, že dobrovoľná dražba, ktorej predmetom bol byt č. XX na T. poschodí, vchod XX, bytového domu súpisné č. XXXX, postaveného na pozemku parcely registra C-KN, evidovaný na katastrálnej mape, parcelné č. 5269/76, spolu s podielom na spoločných častiach a zariadeniach bytového domu o veľkosti 7200/398880-ín, nehnuteľnosti vedené na Okresnom úrade Liptovský Mikuláš, katastrálnom odbore, na LV č. XXXX, pre katastrálne územie N. (ďalej len „nehnuteľnosť“), a ktorého vlastníkom v spoluvlastníckom podiele o veľkosti 1/2-ica k celku je žalobca, vykonaná žalovaným 2/ ako dražobníkom dňa 28. júna 2017 o 12.00 hod. na Notárskom úrade JUDr. Ondreja Ďuriača, Rajska 3, Bratislava, na návrh žalovaného 1/, je neplatná.

1.2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 1 ods. 1, § 2 písm. a), § 7 ods. 2, § 33 ods. 2, § 21 ods. 2, 4 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dobrovoľných dražbách“ alebo „ZoDD“).

1.3. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd prvej inštancie k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

1.4. Mal za to, že žaloba o určenie neplatnosti dražby je procesne prípustná v zmysle § 137 písm. d) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“).

1.5. Žalobca sa žalobou podanou na súd prvej inštancie dňa 27. septembra 2017 domáhal určenia neplatnosti dobrovoľnej dražby, ktorá sa uskutočnila dňa 28. júna 2017, teda v zákonnej lehote.

1.6. Súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobca sa v konaní domáhal neplatnosti dražby tvrdiac, že boli porušené ustanovenia zákona o dobrovoľných dražbách (§ 7 ods. 2 ZoDD), nakoľko žalovaný 1/ nemohol vyhlásiť pravosť, výšku a splatnosť pohľadávky, pretože pohľadávka neexistovala, pričom žalovaný 1/ bol podľa § 33 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách zodpovedný za pravosť, výšku a splatnosť pohľadávky, pre ktorú navrhol výkon záložného práva.

1.6.1. Podľa názoru súdu prvej inštancie ide o rozpor v tvrdených skutočnostiach žalobcu, ktoré majú byť dôvodom neplatnosti dražby, avšak žalobca akékoľvek dotknutie na svojich právach v žalobe neuviedol, ani v konaní netvrdil.

1.7. Zmluva o postúpení pohľadávky z 31. augusta 2015, uzavretá medzi VÚB, a. s. ako postupcom a žalovaným 1/ ako postupníkom (ďalej len „zmluva o postúpení pohľadávky“) vyvracia tvrdenia žalobcu o neexistencii pohľadávky a o tom, že žalovaný 1/ prevzal na seba záväzok dlžníka Y. V. a dobrovoľne za neho plnil. Vzhľadom na existenciu zmluvy o postúpení pohľadávky nemožno tvrdiť, že došlo k zániku dlhu splnením, pričom dlh mal splniť žalovaný 1/.

1.7.1. Pokiaľ sa týka výpisu z úverového účtu dlžníka Y. V. z 25. augusta 2015, z ktorého malo byť zrejmé, že dlh bol vyplatený a v celom rozsahu zanikol, tento výpis nepreukazuje zánik pohľadávky dlžníka Y. V. voči pôvodnému veriteľovi, VÚB, a. s. Údaje v tomto výpise ku dňu 25. augusta 2015 vysvetľuje článok III. zmluvy o postúpení pohľadávky, podľa ktorého splatnosť odplaty za postúpenie pohľadávky je dohodnutá do 25. augusta 2015, a to spôsobom bezhotovostného prevodu na účet postupcu. Takýmto spôsobom si splatnosť odplaty za postúpenie pohľadávky dojednali zmluvné strany. Zo strany žalovaného 1/ teda došlo k úhrade odplaty za postúpenie pohľadávky podľa zmluvného dojednania. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie nemal pochybnosti o existencii pohľadávky žalovaného 1/, ktorý sa stal záložným veriteľom zo zmluvy o poskytnutí úveru HypoPôžička č. G. z 3. februára 2006 práve uzavretím zmluvy o postúpení pohľadávky s pôvodným veriteľom, VÚB, a. s. Žalobca nepreukázal svoje tvrdenia o nedostatku legitimácie žalovaného 1/ na výkon záložného práva, čo bolo konštatované aj v konaní vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 10C/208/2016.

1.7.2. Súd prvej inštancie nezistil v prípade uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky rozpor s dobrými mravmi, pričom intervenienti (dlžníci Y. V. a L. V.) sa dostali do omeškania s úhradou splátok úveru ešte v roku 2009. Následne na to pôvodný veriteľ oznámil dlžníkom v roku 2010 začatie výkonu záložného práva. Od uvedeného času až do postúpenia pohľadávky dlžníci neusporiadali svoje vzťahy s pôvodným veriteľom tak, aby zabránili realizácii záložného práva.

1.7.3. Žalovaný 1/ pri preukazovaní toho, ako dospel k celkovej sume pohľadávky, sa odvolal na dojednania zmluvy o úvere a príslušenstvo pohľadávky vyčíslil podľa zmluvných dojednaní (úrok 8,3 % ročne) a cenníka VÚB, a. s. platného v čase uzavretia zmluvy (úrok z omeškania 2 % mesačne z dlžnej sumy), preto nemožno uzavrieť, že by bola zmluva o postúpení pohľadávky zo strany žalovaného 1/ uzavretá v rozpore s dobrými mravmi. S pohľadávkou prešli na žalovaného 1/ všetky práva s ňou spojené. Vyčíslenie príslušenstva pohľadávky, ktoré uskutočnil žalovaný 1/ by mal právo uskutočniť aj pôvodný veriteľ (VÚB, a. s.), keďže žalovaný 1/ vychádzal iba zo zmluvy o úvere a cenníka VÚB, a. s. platného v čase uzavretia zmluvy. Tvrdenie žalobcu, že konanie žalovaného 1/ a 4/ bolo zamerané na jediný cieľ, získanie väčšieho podielu z dedičstva, ako by mu patril, neobstoí. Žalobcom prezentované narušené rodinné vzťahy nemôžu byť dôvodom na to, aby sa konanie jednej strany sporu dalo považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi.

1.7.4. Pohľadávka bola postúpená na žalovaného 1/ spolu s príslušenstvom a všetkými právami s ňou spojenými. Podľa § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“ alebo „Občiansky zákonník“) s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené, teda aj záložné právo zabezpečujúce postupovanú pohľadávkou. Pokiaľ žalovaný 1/ pristúpil

k výkonu záložného práva, mal na to legitimitu, keďže záložný veriteľ je oprávnený uspokojiť sa zo zálohu bez toho, aby sa musel spoliehať, že úhradu svojej pohľadávky vymôže z ostatného majetku dlžníka. K vyhláseniu úveru za splatný došlo listom z 11. marca 2010 a k realizácii záložného práva nakoniec pristúpil už v roku 2009 a 2011 pôvodný veriteľ (VÚB, a. s.). Od oznámenia o začatí výkonu záložného práva do samotného návrhu na dražbu a vykonania dražby uplynulo niekoľko rokov a dlžníci neurobili nič, aby túto situáciu zvrátili, preto výkon záložného práva nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi.

1.7.5. Súd prvej inštancie uviedol, že žalobca namietal porušenie zákona o dobrovoľných dražbách, a to konkrétne ustanovenia § 7 ods. 2 ZoDD v súvislosti s vyhlásením z'alované'ho 1/ ako za'lož'ne'ho veriteľ'a o pravosti, vý's'ke a splatnosti pohľ'ada'vky ako prá'vneho zá'kladu pre uz' vykonanu' opakovanu' dobrovoľ'nu' draž'bu s poukazom na to, z'že z'alobcovi nebolo zrejme', akým spo^sobom z'alovaný' 1/ došiel k ním deklarovanej celkovej vý's'ke dlhu. Podľa názoru súdu prvej inštancie, ak by aj vý's'ka pohľ'ada'vky nebola stanovená sprá'vne, nezakladá to neplatnosť draž'by, ale len mož'nosť žalobcu doma'hať sa na'hrady škody. Podľa ustanovenia § 7 ods. 2 ZoDD je navrhovateľ draž'by povinný pí'somne vyhlá'siť, z'že predmet draž'by je mož'ne draž'it'. Ak je navrhovateľom draž'by za'lož'ny' veriteľ', je povinný pí'somne vyhlá'siť aj pravosť, vý's'ku a splatnosť pohľ'ada'vky, pre ktoru' sa navrhuje vy'kon za'lož'ne'ho prá'va. Z uvedene'ho vyplý'va, z'že v prí'pade predmetnej opakovanej draž'by prá'vnym zá'kladom pre jej realiza'ciu bolo pí'somne' vyhlá'senie za'lož'ne'ho veriteľ'a (z'alované'ho 1/) o pravosti, vý's'ke a splatnosti pohľ'ada'vky, pre ktoru' navrhol vy'kon za'lož'ne'ho prá'va, prič'om za sprá'vnosť predmetne'ho vyhlá'senia zodpovedá za'lož'ny' veriteľ' titulom osobitnej zodpovednosti, tak ako to vyplý'va z § 33 ods. 2 ZoDD. Žalovaný 2/ ako vykona'vateľ draž'by nemá mož'nosť a ani zá'konnu' povinnosť overovať pravosť, vý's'ku a splatnosť pohľ'ada'vky, pre ktoru' draž'bu vykona'va a musí' vychá'dzať z prezumpcie jej sprá'vnosti, keď'z'že zá'kon expressis verbis taku'to povinnosť draž'obníkovi neukladá. Stanovuje len povinnosť navrhovateľovi draž'by urobiť take'to vyhlá'senie v zmluve o vykonaní draž'by a žalovaný 1/ ako navrhovateľ draž'by si tu'to povinnosť v posudzovanej veci splnil. Súd prvej inštancie mal za to, že nemož'no namietat' neplatnosť draž'by z do^vodu, resp. nesprá'vnosti vyhlá'senia za'lož'ne'ho veriteľ'a o pravosti, vý's'ke a splatnosti pohľ'ada'vky, pre ktoru' navrhoval vy'kon za'lož'ne'ho prá'va. Na'mietku žalobcu, z'že pokiaľ je stanovená vý's'ka pohľ'ada'vky nesprá'vna, má ta'to skutoc'nosť za následok neplatnosť draž'by, potom súd prvej inštancie vyhodnotil ako nedo^vodnu'.

1.7.6. Navyše podmienkou pre podanie úspeš'nej z'aloby o neplatnosť draž'by je to, že žalobca je priamo dotknutý na svojich prá'vach. Nepostačuje akékoľvek porušenie ustanovení zákona o dobrovoľných dražbách, ale iba také, ktoré je v prí'činnej súvislosti s konkrétnym porušením práv dotknutej osoby, čo v tomto spore tvrdené nebolo. Žalobca neunesol svoje dôkazné bremeno ohľadne tvrdenia, akým spôsobom mal byť tvrdeným porušením zákona o dobrovoľných dražbách dotknutý na svojich konkrétnych prá'vach a ktorých. Žalobca ako záložca nie je totožný s obligáčnymi dlžníkmi a žalobcovi ako záložcovi z dôvodu, že nie je účastníkom zmluvného vzť'ahu zo zmluvy o úvere, ktorým sú na strane dlžníkov Y. V. a L. V. (intervenienti), uvedené právo namietat' výšku pohľadávky ani neprináleží. Napriek tomu, že dlžníci vstúpili do konania ako intervenienti, a teda sú v priamom vzť'ahu k žalovanému 1/ ako záložnému veriteľ'ovi a mohli by byť dotknutí na svojich prá'vach jeho úkonmi a v konaní sa pripojili k argumentácii žalobcu, súd prvej inštancie zotrval na svojich záveroch o nemož'nosti namietat' neplatnosť draž'by z dôvodu obsahovej nesprávnosti vyhlásenia navrhovateľa draž'by o výške pohľadávky. Podľa zákona o dobrovoľných dražbách je predmetné vyhlásenie obligato'rnou podmienkou pre zač'atie vy'konu dobrovoľ'nej draž'by (ktorá v tomto prí'pade bola splnená), avšak nesprávnosť jeho obsahu nemôže byť sama osebe dôvodom na vyslovenie neplatnosti draž'by s poukazom na § 33 ods. 2 ZoDD, podľa ktorého je daná mož'nosť domá'hať sa náhrady škody.

1.8. Pokiaľ sa týka argumentácie intervenientov nad rámec dôvodov, ktoré uvádzal žalobca, súd prvej inštancie uviedol, že podľa čl. VII bod 39 obchodných podmienok VÚB, a. s. banka je oprávnená postúpiť celú pohľadávku vyplývajúcu z úverovej zmluvy na ručiteľa aj pred jej splatnosťou v tam uvedených prípadoch. Z uvedeného nevyplý'va, že by bola banka oprávnená postúpiť pohľadávku iba a jedine na ručiteľa. Uvedené ustanovenie iba konkretizuje, kedy je možné pohľadávku postúpiť aj pred jej splatnosťou (keďže podľa zákona o bankách je banka oprávnená postúpiť pohľadávku iba v prí'pade, ak je klient v omeškaní s plnením záväzku dlhšie ako 90 dní), a že pred splatnosťou je možné ju postúpiť na ručiteľa v špecifikovaných prípadoch. Toto ustanovenie však nevyklučuje postúpenie pohľadávky na iný

subjekt. Takýto záver z ustanovenia obchodných podmienok VÚB, a. s. nevyplýva. Rovnako nie je správny záver prezentovaný intervenientmi, že postúpením pohľadávky došlo k zmene obsahu záväzku. Žalovaný 1/ si uplatnil istinu a príslušenstvo pohľadávky vychádzajúc z podkladov, poskytnutých mu VÚB, a. s. v rámci postúpenia pohľadávky. Na základe samotnej zmluvy a cenníka VÚB, a. s. vyčíslil príslušenstvo pohľadávky. Preto nie je možné hovoriť o zmene obsahu záväzku v dôsledku postúpenia pohľadávky. Pokiaľ urobil žalovaný 1/ na základe podkladov od VÚB, a. s. výpočet nesprávne, je to dôvodom na vyvodenie zodpovednosti voči nemu podľa § 33 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách, avšak táto skutočnosť sama osebe nie je dôvodom na vyhlásenie dražby za neplatnú. Za takýchto okolností nemohlo teda dôjsť k zmene obsahu záväzku a zhoršeniu postavenia intervenientov ako dlžníkov. Pokiaľ sa týka tvrdeného porušenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách (ďalej len „zákon o bankách“), VÚB, a. s. splnomocnila na úkony voči klientom obchodnú spoločnosť Consumer Finance Holding, a. s. tak, ako to vyplýva z bodu 3 Obchodných podmienok VÚB, a. s., preto bola uvedená spoločnosť oprávnená uskutočňovať úkony v mene banky a pokiaľ ide o skutočnosť, že táto spoločnosť mala zároveň postavenie ručiteľa, ide o vzťah medzi VÚB, a. s. a ručiteľom, ktorý nemá dôsledky na dlžníkov. Podľa názoru súdu prvej inštancie výzva na úhradu dlhu (uskutočnená sprostredkovateľom) sa nemôže nijako dotknúť práv a záujmov dlžníkov. Intervenienti spochybnili tiež doručenie výzvy na zaplatenie úveru dlžníkom. Z predložených listín založených v spise bolo preukázané, že dňa 15. marca 2010 prevzala uvedenú výzvu dlžníčka L. V. a toho istého dňa aj dlžník Y. V. v zastúpení manželkou. Pokiaľ intervenienti spochybnili doručenie výzvy dlžníkom preto, že L. V. nebola účastníčkou zmluvy o úvere, takéto tvrdenie intervenientov nebolo v konaní preukázané. Rovnako nebolo preukázané, že by si úver mali reálne zobrať záložcovia, starí rodičia Y. V. Naopak zo zmluvy o úvere jednoznačne vyplýva, že L. V. bola zmluvnou stranou zmluvy o úvere na strane dlžníka. Iné skutočnosti neboli v konaní preukázané a zostali len v rovine tvrdení.

1.9. Podľa názoru intervenientov zmluva o poskytnutí úveru HypoPôžička číslo G. je spotrebiteľským úverom, a keďže neobsahuje náležitosti podľa § 4 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“ alebo „ZoSÚ“, resp. „zákon č. 258/2001 Z. z.“), je potrebné túto zmluvu považovať za bezúročnú a bez poplatkov. Pri takomto výklade je potom zvyšok dlhu intervenientov vo výške cca 1.000 eur. Nad to všetko intervenienti uviedli, že v zmluve o úvere sú početné neprijateľné podmienky, preto je neplatná ako celok. Podľa bodu 2. zmluvy o poskytnutí úveru z 3. februára 2006 sa banka zaviazala poskytnúť dlžníkom peňažné prostriedky ako účelový úver na rekonštrukciu nehnuteľnosti. Podľa § 1 ods. 2 písm. a) ZoSÚ sa tento zákon nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu. Z vymedzeného účelu uvedeného v zmluve o poskytnutí úveru vyplýva, že táto zmluva je vylúčená z pôsobnosti uvedeného zákona. Pokiaľ intervenienti tvrdili, že rekonštrukcia nehnuteľnosti je v zmluve uvedená účelovo a nikdy nebol tento účel naplnený, opätovne súd prvej inštancie poukázal na to, že tieto tvrdenia neboli nijako preukázané a doposiaľ zo strany intervenientov ako dlžníkov ani vo vzťahu k záložným veriteľom namietané neboli. Pokiaľ intervenienti považovali uvedený účel len za formálny, takéto tvrdenie bolo nevyhnutné podporiť dôkazne, čo sa však nestalo. Preto súd prvej inštancie nevhľadával skutočnosti odôvodňujúce považovať predmetný úver za bezúročný a bezpoplatkový.

1.10. Na záver súd prvej inštancie zdôraznil, že dražbu je možné vyhlásiť za neplatnú len v prípade porušenia ustanovení zákona o dobrovoľných dražbách na základe návrhu osoby, ktorá o sebe tvrdí, že týmto porušením bola dotknutá na svojich právach. Intervenienti vo svojej obrane tvrdili skutočnosti, ktoré sa netýkajú porušenia zákona o dobrovoľných dražbách a boli by tvrdeniami vhodnými do iného konania iniciovaného z ich strany alebo zo strany veriteľa ohľadom ich vzájomných práv a povinností vyplývajúcich zo záväzkového vzťahu založeného zmluvou o poskytnutí úveru.

1.11. Keďže nebolo zistené porušenie ustanovení zákona o dobrovoľných dražbách ani na základe skutkových tvrdení žalobcu a intervenientov, ani na základe iných okolností, ktoré by zistil súd prvej inštancie, a ktoré by súčasne mali za následok zásah do práv žalobcu a umožňovali by vyhlásiť dražbu za neplatnú, súd prvej inštancie žalobu ako nedôvodnú zamietol.

1.12. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Pretože súd prvej inštancie žalobu zamietol, žalovaní 1/ až 4/ boli v konaní plne úspešní, súd prvej inštancie priznal žalovaným 1/ až 4/ náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na základe odvolania žalobcu a

intervenientov rozsudkom z 27. júna 2019 č. k. 9Co/97/2019-429 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie (prvý výrok) a žalovaným 1/ až 4/ priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu (druhý výrok).

2.1. Odvolací súd zdôraznil, že pokiaľ odvolatelia v odvolaní rozporovali právne závery súdu prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí ohľadom legitímácie žalovaného na výkon záložného práva, s týmito otázkami sa súd prvej inštancie dostatočným spôsobom vysporiadal, pričom s uvedenými tvrdeniami sa zaoberal aj Okresný súd Liptovský Mikuláš v konaní vedenom pod sp. zn. 10C/208/2016 o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, a preto ani odvolaciemu súdu neprináleží tieto vyhodnotiť iným spôsobom.

2.2. Čo sa týka odvolaním namietanej kvalifikácie úveru poskytnutého na základe HypoPôžička č. G. z 3. februára 2006, keď odvolatelia mali za to, že sa jedná o spotrebiteľský úver, a že zmluva o úvere obsahuje neprijateľné podmienky, a preto je neplatná ako celok, ani s týmito sa nebolo možné stotožniť. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že na základe predmetnej zmluvy banka sa zaviazala poskytnúť dlžníkom peňažné prostriedky ako účelový úver na rekonštrukciu nehnuteľnosti (táto skutočnosť v konaní nebola vyvrátená), zmluva je vylúčená z pôsobnosti zákona o spotrebiteľských úveroch s poukazom na ustanovenie § 1 ods. 2 písm. a).

2.3. Odvolací súd neuznávajú dôvodnosť právnej argumentácie odvolateľov, konštatujú vecnú správnosť rozsudku súdu prvej inštancie, rozsudok súdu prvej inštancie (vrátane výroku o trovách konania) ako vecne správny potvrdil.

2.4. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP, a to s prihliadnutím na úspech žalovaných 1/ a 4/ v odvolacom konaní.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca spolu s intervenientmi (ďalej len „dovolatelia“) dovolanie. Prípustnosť dovolania vyvodzovali z § 420 písm. f) CSP, § 421 ods. 1 písm. a), b), c) CSP.

3.1. K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP uviedli, že súd prvej inštancie sa vo svojom rozhodnutí nevysporiadal s nasledovnými otázkami: a) doručovanie výziev na zaplatenie spoločnosťou Consumer Finance Holding, a. s. ktoré neboli dlžníkom doručované do vlastných rúk (ale len s doručenkou doporučené), aj keď to bolo v zmluve dohodnuté; b) či ide o spotrebiteľský spor alebo nie; c) so zákazom postupovať práva a povinnosti na iný subjekt v zmysle § 53 ods. 4 písm. b) OZ. Všetky uvedené otázky významným spôsobom ovplyvňovali rozhodnutie vo veci.

3.2. Rozsudok súdu prvej inštancie je zároveň prekvapivým rozhodnutím, pretože súd prvej inštancie nedodrжал postup podľa § 181 ods. 2 a 4 CSP, a to najmä vo vzťahu k intervenientom neuviedol svoje predbežné právne posúdenie, nezaujal stanovisko k ich právnym argumentom, ani potrebu vykonať dôkazy, ktoré považoval za potrebné.

3.3. Súd prvej inštancie nedodrжал postup podľa § 295 CSP (vykonanie aj iných ako navrhovaných dôkazov) a nevykonal dôkazy, ktoré považoval za potrebné, pritom na viacerých miestach v odôvodnení uviedol, že žalobca a intervenienti síce skutkové tvrdenia uvádzali, avšak ich nepreukázali. Práve uvedené ustanovenia garantujú ochranu slabšej strany a platia aj v prípade, ak je spotrebiteľ zastúpený. Súd prvej inštancie teda nereflektoval na skutočnosť, že ide o spotrebiteľský spor.

3.4. Vadou zmatečnosti podľa § 420 písm. f) CSP trpí podľa ich názoru aj rozsudok odvolacieho súdu. Odôvodnenie rozsudku krajského súdu bolo stručné (vecné odôvodnenie je obsiahnuté len v bodoch 8. až 11.), pričom odvolací súd odkázal na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie.

3.4.1. Poukázali na to, že § 387 ods. 2 CSP síce pripúšťa odkázať na rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s jeho odôvodnením, avšak v tomto prípade z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva dôvodná obava, či sa odvolací súd vecou vôbec zaoberal. Svedčí o tom jednak to, že sa nezaoberal otázkami, ktoré oni považovali za absolútne nezodpovedané (viď výhrady k rozhodnutiu súdu prvej inštancie) ako aj názory odvolacieho súdu: 1/ „odvolatelia vo svojom odvolaní neuviedli žiadne skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal“ (bod 8.), pritom oni v rámci odvolacieho dôvodu č. 3 výslovne uvádzali, ktoré otázky považujú za nezodpovedané, 2/ odvolací súd spomína rozhodnutie o neodkladnom opatrení v kontexte legitímácie žalovaného na výkon záložného práva (bod 9.), pričom v rámci neodkladného opatrenia súd spochybňoval právo žalobcu na podanie návrhu na neodkladné opatrenie, t. j. išlo o úplne inú podstatu problému; 3/ odvolací súd sa zaoberal len tým, či išlo o spotrebiteľský úver (bod 10.), pričom oni namietali nesprávne posúdenie, či ide o spotrebiteľský spor.

3.4.2. Podľa ich názoru uvedené nedostatky vážne spochybňujú rozhodnutie všeobecných súdov a

nedávajú im pocit, že ich vec bola riadne a spravodlivo prejednaná.

3.5. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolatelia uviedli, že právnou otázkou, ktorá nebola správne právne posúdená odvolacím súdom je otázka: „či zaplatením zvyšku úveru žalovaným 1/ (K. V.) dňa 24. 08. 2015 na účet, ktorý bol platobným miestom pre v tom čase existujúci dlh dlžníkov (intervenientov), došlo k zániku dlhu dlžníkov (intervenientov)?“

3.5.1. Navrhli posúdiť prípustnosť dovolania k tejto otázke aj podľa dôvodov podľa § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP.

3.5.2. Od posúdenia tejto otázky záviselo rozhodnutie vo veci samej. Ak by súd prvej inštancie posúdil túto otázku správne, musel by dospieť k záveru, že dražba je neplatná, pretože žalovaný 1/ nebol skutočným veriteľom (neexistoval predmet zmluvy o postúpení pohľadávky z 31. augusta 2019). Súd prvej inštancie však mal odlišný právny názor (bod 24. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie) a odvolací súd sa s týmto názorom stotožnil (bod 8. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu).

3.6. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP uviedli, že právnou otázkou, ktorá nebola správne právne posúdená odvolacím súdom je otázka: „či mali všeobecné súdy vykonať ex offo prieskum neprijateľných zmluvných podmienok v Zmluve o úvere a v zmluvách s ňou súvisiacich.“

3.6.1. Podľa ich názoru v konaniach o neplatnosť dražby majú všeobecné súdy ex offo preskúmať neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách. Táto právna otázka mala byť riešená tak, že predmetný spor je spotrebiteľským sporom, a teda súd má ex offo povinnosť skúmať neprijateľnosť zmluvných podmienok. Ak sa tieto neprijateľné podmienky prejavia v uplatnenej výške pohľadávky, kvôli ktorej došlo k dražbe, je súd povinný vysloviť neplatnosť takejto dražby.

3.6.2. Oni spochybňovali vyhlásenie o výške, pravosti a splatnosti pohľadávky, namietali, že žalovaný 1/ odmieta uviesť presnú špecifikáciu pohľadávky aj napriek ich výzve, a to ešte pred konaním dražby. Ďalej namietali existenciu neprijateľných podmienok. Poukazovali najmä na ručiteľské vyhlásenie a s ním súvisiacu čiastku B úveru, čl. 3, čl. III. 13, čl. VI. 37, čl. IX. a iné. Za neprijateľné možno považovať aj formálne označenie a zaradenie úveru medzi hypotekárne úvery, pritom VÚB, a. s. vôbec neskúma, či skutočne bol naplnený účel. Týmto VÚB, a. s. zastiera (simuluje) skutočné právne vzťahy. V tomto prípade v skutočnosti išlo o poskytnutie sumy vo výške 10.000 eur, ktoré boli určené na spotrebu. Súd prvej inštancie na to reagoval tak, že niekoľkokrát (najmä bod 27. a 28.) v rozhodnutí poznamenal, že tieto námietky nie sú dôvodom na vyslovenie neplatnosti dražby a sú len dôvodom domáhania sa v inom konaní náhrady škody. Súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal skúmaním neprijateľných podmienok a spôsobom vyčíslenia pohľadávky. Takýto právny názor je úplne v rozpore s rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. PL. ÚS 23/2014, ako aj ďalších rozhodnutí ESD a NS SR, podľa ktorých sa súd musí v akejkoľvek fáze konania a v akomkoľvek type konania zaoberať aj neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

3.6.3. Mali za to, že odvolací súd, ako aj súd prvej inštancie sa odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), a to sp. zn. 3Cdo/146/2011 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 46/2012, sp. zn. 3MCdo/11/2010 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 47/2012, sp. zn. 6Cdo/105/2011 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 66/2013 a sp. zn. 5Cdo/230/2011 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 68/2013, ale aj uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1MCdo/15/2012, 2Cdo/239/2012, 4Cdo/88/2013, 5MCdo/25/2012, 7Cdo/235/2012, atď.

3.7. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolatelia uviedli, že právnou otázkou, ktorá nebola správne právne posúdená súdmi je otázka: „Je vyhlásenie žalovaného 1/ o pravosti, výške a splatnosti pohľadávky, pre ktorú sa navrhuje výkon záložného práva podľa § 7 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách v rozpore s dobrými mravmi?“

3.7.1. Navrhli posúdiť prípustnosť dovolania k tejto otázke aj podľa dôvodov podľa § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP.

3.7.2. V predmetnom konaní súd prvej inštancie neskúmal neprijateľné zmluvné podmienky a aj pre tento prípad (z dôvodu procesnej istoty) poukazovali na rozpor s dobrými mravmi, ktorý má súd skúmať vždy ex offo. Súd prvej inštancie sa dobrými mravmi zaoberal, avšak uviedol (bod 25. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie), že „dobré mravy majú význam len vo výnimočných prípadoch..., pričom korektív dobrých mravov nesmie byť na ujmu právnej istoty...“ Súd prvej inštancie

poukázal na to, že dlžníci skutočne dlh nesplácali, neusporiadali vzťahy s pôvodným veriteľom tak, aby zabránili výkonu záložného práva.

3.7.3. V tejto súvislosti uviedli, že mali snahu urovnať tento dlh, avšak boli ochotní zaplatiť len zákonné príslušenstvo. Právne posúdenie považovali za nesprávne. Mali za to, že nie je záujmom ani zákonodarcu, ani súdov, ani iných subjektov práva, aby pripustil také správanie, ktorého sa dopustil žalovaný 1/.

3.7.4. Správne mala byť táto otázka posúdená tak, že ide o rozpor s dobrými mravmi najmä z dôvodu, že: a) ku dňu 31. augusta 2015 (deň podpísania zmluvy o postúpení pohľadávky) bola istina 8.035,44 eur, pričom ku dňu 27. júna 2017 bola istina 9.748,51 eur (t. j. dokonca vyššia); b) ku dňu 31. augusta 2015 (deň podpísania zmluvy o postúpení pohľadávky) bolo príslušenstvo 1.889,23 eur, pričom ku dňu 27. júna 2017 bolo príslušenstvo 18.978,92 eur (t. j. za dva roky došlo k neúmernému navýšeniu); c) žalovaný 1/ odmietol špecifikovať príslušenstvo, a tým zmaril aj vôľu dlžníkov zaplatiť dlh v zákonnej výške; d) dovolatelia nemajú iné prostriedky nápravy, vzhľadom k tomu, že dražbu realizuje súkromná spoločnosť bez vykonateľného súdneho rozhodnutia, t. j. len na základe informácií od záložného veriteľa.

3.8. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP uviedli, že právnou otázkou, ktorá nebola správne právne posúdená odvolacím súdom je otázka: „Možno dohodu medzi veriteľom a dlžníkom v čl. VII bod 39 Obchodných podmienok vykladať tak, že veriteľ môže postúpiť pohľadávku len na ručiteľa?“

3.8.1. Mali za to, že zmluva o postúpení pohľadávky z 31. augusta 2015 je neplatná, pretože postúpenie pohľadávky je v rozpore s dohodou medzi veriteľom a dlžníkom v zmluve o úvere a s ňou súvisiacich obchodných podmienkach. Podľa čl. VII bod 39 Obchodných podmienok VÚB, a. s., ktoré sú súčasťou zmluvy o úvere: „Banka je oprávnená postúpiť celú svoju pohľadávku vyplývajúcu z úverovej zmluvy na ručiteľa aj pred splatnosťou v prípade, ak: ...“ Podľa súdu prvej inštancie (bod 29. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie) „z uvedeného nevyplýva, že by bola banka oprávnená postúpiť pohľadávku iba a jedine na ručiteľa. Uvedené ustanovenie iba konkretizuje, kedy je možné pohľadávku postúpiť aj pred jej splatnosťou (...), a že pred splatnosťou je možné ju postúpiť na ručiteľa v špecifikovaných prípadoch.“

3.8.2. Podľa ich názoru išlo o dojednanie, ktorým si strany vymedzili osobu, na ktorú možno postúpiť pohľadávku, a to aj pred jej splatnosťou. Vychádzali pritom z rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/76/2007 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod č. 5/2009, od ktorého sa súdy odklonili.

3.9. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP uviedli, že právnou otázkou, ktorá nebola správne právne posúdená súdmi je otázka: „Došlo zmenou veriteľa (z VÚB, a. s. na žalovaného 1/) k zmene v obsahu pohľadávky v zmysle § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka?“

3.9.1. Navrhli posúdiť prípustnosť dovolania k tejto otázke aj podľa dôvodov podľa § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP.

3.9.2. Poukázali na to, že pred súdom prvej inštancie konkretizovali, v čom došlo k zmene a teda, že zmena nie je len hypotetická, ale aj reálna, a to a) bezdôvodné zvýšenie pohľadávky, b) odmietanie vyčísliť pohľadávku, c) dražba bytu, d) nový veriteľ ako neregulovaný subjekt, e) rodinné vzťahy a neprirodzené motivácie.

3.9.3. V uvedenom prípade banka postúpila pohľadávku na neregulovanú fyzickú osobu, zmena teda spočíva v takých zjavných a nerozporovateľných zmenách v kvalite zmluvného vzťahu, akými sú napríklad to, že banka má zákonnú povinnosť dodržiavať bankové tajomstvo klienta, pričom iná osoba takúto zákonnú povinnosť nemá, ako aj skutočnosť, že banka ako regulovaný subjekt musí dodržiavať mnoho ďalších právnych noriem vymedzených nielen v zákone o bankách, pričom iná osoba ako banka takúto povinnosť nemá.

3.9.4. Pred súdom prvej inštancie analogicky navrhovali použiť relevantné rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 103/2016, v ktorom ústavný súd konštatoval, že došlo k zmene v obsahu záväzkov, ak došlo k postúpeniu pohľadávky na taký subjekt, voči ktorému je vymožitelnosť práva prakticky nereálna.

3.10. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolatelia uviedli, že právnou otázkou, ktorá nebola správne právne posúdená súdmi je otázka: „Je prípustná dohoda zmluvných strán o doručovaní písomností inak ako v ustanovení § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka?“

3.10.1. Navrhli posúdiť prípustnosť dovolania k tejto otázke aj podľa dôvodov podľa § 421 ods. 1 písm.

a) a c) CSP.

3.10.2. Uvedli, že na súde prvej inštancie namietali, že výzva veriteľa z 11. marca 2010 v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách nemôže vyvolať želané právne účinky (zosplatnenie úveru), v dôsledku čoho nebolo ani možné pohľadávku riadne postúpiť na žalovaného 1/.

3.10.3. Dôvodom je skutočnosť, že ide o doručenie v rozpore s čl. X. bod 44 Obchodných podmienok. Podľa Obchodných podmienok sa má výzva na zaplatenie zostatku úveru doručovať spolu so splatným príslušenstvom doporučenou zásielkou do vlastných rúk. Tieto písomnosti sa považujú za doručené dňom, keď ich podľa údajov banky prevzal osobne. V prípade nedoručiteľnosti písomnosti, považuje sa za doručenie piatym dňom po dni, keď bola písomnosť podľa údajov banky daná na poštovú prepravu. Výzva nebola v tomto prípade doručovaná dohodnutým spôsobom, t. j. do vlastných rúk. Uvedené vyplýva z doručky (t. j. nejde o doručku určenú na doručovanie do vlastných rúk). Na uvedenú situáciu nemožno použiť ani dojednanie o tom, že v prípade nedoručiteľnosti písomnosti, sa považuje zásielka za doručenie piatym dňom po dni, keď bola písomnosť daná na poštovú prepravu (čl. 44 Obchodných podmienok), keďže táto zásielka nebola nedoručiteľná, ale bola doručená L. V., t. j. neoprávnenej osobe. Dlužníkom teda nebola riadne doručená výzva na zaplatenie dlhu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách a úver sa nestal splatným.

3.10.4. Súd prvej inštancie sa vôbec vo svojom rozhodnutí nezaoberal touto námietkou. Z tohto dôvodu namietali aj porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP.

3.10.5. Podľa ich názoru ide o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie vo veci samej. Ak by súd prvej inštancie posúdil doručovanie výzvy z 11. marca 2010 za neplatné, musel by uzavrieť, že neboli splnené podmienky na postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, a tak žalovaný 1/ nebol ani záložným veriteľom, a teda oprávnenou osobou navrhovať dražbu a uvádzať vyhlásenie v zmysle § 7 ods. 2 zákona o dražbách.

3.10.6. Podotkli, že sa nemôžu zaoberať nesprávnosťou jej vyriešenia, keďže súd prvej inštancie sa ňou nezaoberal.

3.11. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolatelia uviedli, že právnou otázkou, ktorá nebola správne právne posúdená súdmi je otázka: „Je dojednanie o zastúpení platné, ak je dojednané tak, že veriteľa má v právnych úkonoch zo Zmluvy o úvere s dlžníkom zastupovať ručiteľ dlžníka? Ide v tomto prípade o rozpor záujmov zástupcu so záujmami zastúpeného v zmysle § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka?“

3.11.1. Navrhli posúdiť prípustnosť dovolania k tejto otázke aj podľa dôvodov podľa § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP.

3.11.2. Namietali platnosť dojednania o zastupovaní veriteľa VÚB, a. s. spoločnosťou Consumer Finance Holding, a. s., ak táto vystupuje ako zástupca veriteľa, je neprípustné, aby bol aj ručiteľom dlžníkov, keďže tam existuje zjavný konflikt záujmov. Zástupca veriteľa logicky predsa nebude vykonávať žiadne úkony voči sebe ako ručiteľovi, ale bude „tlačiť“, aby dlh zaplatil dlžník. Celková konštrukcia postavenia Consumer Finance Holding, a. s. je dojednaná neplatne, postavenie Consumer Finance Holding, a. s. je zmätočné, a preto nemohol Consumer Finance Holding, a. s. účinne doručovať písomnosti dlžníkom v mene veriteľa - VÚB, a. s. Aj z tohto dôvodu úver nebol zosplatnený v súlade so zákonom.

3.11.3. Podľa súdu prvej inštancie (bod 29. odôvodnenia rozsudku) „skutočnosť, že Consumer Finance Holding, a. s. bol zároveň aj zástupcom veriteľa aj ručiteľom dlžníka, ide o vzťah medzi VÚB, a. s. a ručiteľom, ktorý nemá dôsledky na dlžníkov.“ Súd prvej inštancie sa pritom vôbec nevysporiadal s konfliktom záujmov a neuviedol, prečo podľa jeho názoru tento konflikt medzi spornými osobami nie je a ani neuviedol, z akých dôvodov podľa neho nemá tento vzťah vplyv na dlžníkov. Tvrdenie súdu prvej inštancie a odpoveď na argument intervenientov je absolútne nepostačujúci, pritom ide o argument relevantný a jeden z najdôležitejších.

3.12. Vzhľadom na uvedené navrhli, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zmenil tak, že určí, že dobrovoľná dražba, ktorej predmetom bol byt č. XX na T. poschodí, vchod XX, bytového domu súpisné č. XXXX, postaveného na pozemku parcely registra C-KN, evidovaný na katastrálnej mape, parcelné č. 5269/76, spolu s podielom na spoločných častiach a zariadeniach bytového domu o veľkosti 7200/398880-ín, ktoré nehnuteľnosti vedené na Okresnom úrade Liptovský Mikuláš, katastrálnom odbore, na LV č. XXXX, pre katastrálne územie N., a ktorého vlastníkom v spoluvlastníckom podiele o veľkosti 1/2-ica k celku je žalobca, vykonaná žalovaným 2/ ako dražobníkom dňa 28. júna 2017 o 12.00 hod. na Notárskom úrade JUDr. Ondreja Ďuriača, Rajská 3, Bratislava, na návrh žalovaného 1/, je

neplatná, alternatívne zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a rozsudok odvolacieho súdu a uložil žalovaným 1/ až 4/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi a intervenientom náhradu trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

4. Žalovaní 1/ a 4/ vo vyjadrení k dovolaniu nesúhlasili s tým, že daný spor je spotrebiteľským sporom a dovolateľov nie je možné považovať za spotrebiteľov.

4.1. Uviedli, že zmluva o úvere je v zmysle § 261 ods. 6 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „ObZ“ alebo „Obchodný zákonník“) tzv. absolútnym obchodom, ktorý sa spravuje vždy Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov.

4.2. Toto ustanovenie je „prelomené“ všeobecnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 52 ods. 2 OZ. Táto zákonná úprava bola zakomponovaná do § 52 ods. 2 OZ až zákonom č. 102/2014 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým bolo novelizované ustanovenie § 52 ods. 2 OZ. Tento zákon nadobudol účinnosť 1. apríla 2015. K uvedenej zmene nie sú upravené žiadne prechodné ustanovenia, ktoré by ustanovovali, že toto ustanovenie je nutné použiť aj na právne vzťahy uzatvorené pred účinnosťou tohto zákona a retroaktivita je v právnom poriadku Slovenskej republiky neprípustná a zakázaná. Aplikácia zákonnej úpravy, tak ako ju navrhujú dovolatelia, smeruje práve k retroaktívnemu aplikovaniu právnych noriem.

4.3. Dovolatelia sa opakovane v priebehu konania snažili účelovo navodiť stav, že pohľadávka zanikla pred jej postúpením, a teda tým došlo aj k zániku záložného práva.

4.3.1. V tejto súvislosti poukázali na to, že podmienkou VÚB, a. s., ktorá bola zakomponovaná aj do zmluvy o postúpení pohľadávky (čl. III., ods. 3.1.1.) bolo, aby cena za postúpenie pohľadávky bola zaplatená pred podpisom zmluvy, najneskôr do 25. augusta 2015, preto žalovaný 1/ pri poukázaní peňažných prostriedkov zaplatil odplatu za postúpenie pohľadávky.

4.3.2. Po uhradení ceny za postúpenie pohľadávky si VÚB, a. s. interne vynulovala účet intervenientov, nakoľko už voči nim neevidovala žiadnu pohľadávku, ktorú eviduje žalovaný 1/ na základe zmluvy o postúpení pohľadávky.

4.3.3. Zároveň VÚB, a. s. oznámila dlžníkom, ako aj záložcom, že došlo k postúpeniu pohľadávky na žalovaného 1/, čo dovolatelia nerozporovali.

4.4. Účel, ktorý intervenienti v zmluve o úvere uviedli, a na ktorý boli peňažné prostriedky poskytnuté, bola rekonštrukcia nehnuteľnosti. Pokiaľ by aj poskytnuté peňažné prostriedky boli použité na iný účel, ako bol uvedený v zmluve o úvere, neznamená to, že intervenientom zanikla povinnosť vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky, či zánik ich povinností voči pôvodnému veriteľovi. Výkon takéhoto práva intervenientmi nemôže požívať právnu ochranu.

4.5. Žalovaný 1/ vyčísliť pohľadávku v konaní vedenom na súde prvej inštancie pod sp. zn. 10C/208/2016, a taktiež aj vo vyjadrení k žalobe z 23. októbra 2017 a následne na základe výzvy súdu prvej inštancie vo svojom podaní - vyčíslenie príslušenstva pohľadávky z 1. marca 2017, a to istina vo výške 9.748,51 eur, dohodnutý úrok a úrok z omeškania v celkovej výške 16.621,85 eur, splátky v omeškani uvedené v liste z 11. marca 2010 vo výške 1.014,36 eur, poplatky uvedené v zmluve o postúpení pohľadávky vo výške 390,76 eur, náklady banky vyčíslených v zmluve o postúpení pohľadávky vo výške 951,95 eur.

4.6. Žalovaný 1/ postupoval len spôsobom, ktorý mu platná právna úprava umožňuje. Boli to práve intervenienti, ktorí boli nezodpovední, t. j. neplatiaci si riadne svoje záväzky voči veriteľovi, preto došlo k realizácii výkonu záložného práva zo strany žalovaného 1/.

4.7. Z čl. VII. bod 39 Obchodných podmienok VÚB, a. s. vyplýva, že pohľadávku je možné postúpiť pred jej splatnosťou len na ručiteľa a nie na iný subjekt, a teda nejde o zužujúce ustanovenie úverových podmienok, ako sa snažili účelovo prezentovať intervenienti, ale naopak o rozširujúce ustanovenie úverových podmienok.

4.8. Žalovaný 1/ si voči intervenientom uplatnil istinu a jej príslušenstvo, na ktoré bol oprávnený v zmysle podkladov poskytnutých od VÚB, a. s.

4.9. Postúpením pohľadávky nedošlo k zhoršeniu postavenia intervenientov ako spotrebiteľov, keďže v čase uzatvorenia zmluvy o úvere neobsahovala právna úprava ustanovenie § 52 ods. 2 OZ.

4.10. Tvrdenia ohľadne neprevzatia zásielky intervenientom 1/ týkajúcej sa zosplatnenia úveru, považovali za účelové, keďže intervenienti uzavreli zmluvu o úvere spoločne, ktorí sa o svojom spoločnom dlhu ako manželia informovali, pričom boli oprávnení vzájomne sa zastupovať v bežných

veciach, a to i v prípade prevzatia zásielky o splatnosti ich spoločného dlhu.

4.11. Poukázali na to, že Consumer Finance Holding, a. s. v zmysle zmluvy o úvere ako aj v zmysle Obchodných podmienok vykonávala funkciu sprostredkovateľa, a teda VÚB, a. s. vykonala všetky úkony smerujúce k zákonnému vymoženiu pohľadávky voči intervenientom.

4.12. Súd prvej inštancie i odvolací súd sa vysporiadali dostatočne so všetkými otázkami a aj ich dostatočne odôvodnili v súlade s platnou právnou úpravou.

4.13. Záverom dodali, že prípadná nesprávnosť výpočtu vymáhanej pohľadávky môže spôsobiť len zodpovednostné vzťahy na základe príslušných ustanovení zákona o dobrovoľných dražbách, avšak nemá vplyv na platnosť dobrovoľnej dražby. Žalobca mal spôsob výpočtu pohľadávky a jej príslušenstva k dispozícii už pred začatím konania. Taktiež vedel, že žalovaný 1/ nadobudol pohľadávku na základe zmluvy o postúpení pohľadávky z 31. augusta 2015 a taktiež i intervenienti ako dlžníci vedeli o existencii pohľadávky, ako aj poznali právny titul, na základe ktorého vznikla. Intervenienti ako dlžníci, kým nevstúpili do konania, nespochybňovali výšku pohľadávky, či jej pravosť, preto ich tvrdenia považovali za účelové, špekulatívne a irelevantné, snažiac sa len o navodenie stavu, v ktorom by sa mal uskutočniť šikanózný výkon práva, ktorý nemôže požívať právnu ochranu.

4.14. Podotkli, že každý subjekt práva je povinný si vymáhať svoje nároky spôsobom dovoleným platnou právnou úpravou.

4.15. Vzhľadom na uvedené navrhli, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu ako vecne správny „potvrdil“ a priznal žalovaným 1/ a 4/ náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podali v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strany sporu, v ktorých neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpené advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a aj dôvodné, a preto rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1, 2 CSP) a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

6. Najvyšší súd z Výpisu z Obchodného registra Mestského súdu Bratislava III zistil, že žalovaný 2/ CREDITORS s. r. o., Bratislava, Mozartova 27, IČO: 43 891 870, bol ku dňu 22. augusta 2019 vymazaný z obchodného registra, a to na základe rozhodnutia spoločníkov o zrušení obchodnej spoločnosti podľa § 68 ods. 3 písm. b) Obchodného zákonníka.

7. Podľa § 61 CSP procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

8. Podľa § 64 CSP ak strana zanikne počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd rozhodne, že v konaní pokračuje s jej právnym nástupcom. Ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví.

9. Dovolací súd konštatuje, že procesné podmienky predstavujú základné procesné predpoklady, aby mohol súd autoritatívne rozhodnúť vo veci samej. Existencia a splnenie procesných podmienok je predpokladom poskytnutia súdnej ochrany ohrozeným alebo poškodeným subjektívnym právam v rozsahu článku 1 CSP.

9.1. Súd je povinný zisťovať ich existenciu a splnenie v každom štádiu konania, teda aj v štádiu konania dovolacieho.

9.2. Procesná subjektivita predstavuje procesnú podmienku strán sporu, ktorej neexistencia predstavuje závažnú vadu procesu.

9.3. Civilný sporový poriadok v § 61 určuje, že procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

9.4. Podľa § 18 ods. 1 OZ spôsobilosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby.

9.5. Podľa § 19a ods. 2 OZ právnické osoby, ktoré sa zapisujú do obchodného alebo do iného zákonom určeného registra, môžu nadobúdať práva a povinnosti odo dňa účinnosti zápisu do tohto registra, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak.

9.6. Podľa § 20a ods. 1, 2 OZ právnická osoba sa zrušuje dohodou, uplynutím doby alebo splnením účelu, na ktorý bola zriadená, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Právnická osoba zapísaná v obchodnom registri alebo v inom zákonom určenom registri zaniká dňom výmazu z tohto registra, pokiaľ osobitné zákony neustanovujú inak.

9.7. Nedostatok procesnej subjektivity je spravidla neodstrániteľnou vadou konania. Treba ale zvažovať, či strana nemá procesnú subjektivitu od začiatku konania, alebo ju stratila v priebehu konania. Ak strana

nedisponuje procesnou subjektivitou v čase začatia konania, ide o neodstrániteľnú vadu konania, ktorej následkom je jeho obligatórne zastavenie. Ak dôjde k strate procesnej subjektivity právnickej osoby počas konania, súd konanie zastaví, alebo v konaní (najmä ak ide o majetkový spor, ktorého legálnu definíciu zákonná úprava neobsahuje) pokračuje s právnym nástupcom právnickej osoby, prípadne s tými, na ktorých prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide.

9.8. V posudzovanom prípade žalovaný 2/ zanikol ešte pred podaním dovolania dovolateľmi (t. j. pred začatím dovolacieho konania) bez právneho nástupcu, a teda žalovaný 2/ nedisponuje hmotnoprávnou ani procesnou legitimáciou.

9.8.1. Vzhľadom na uvedené dovolaciemu súdu neostala iná možnosť, ako konanie o dovolaní proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 27. júna 2019 sp. zn. 9Co/97/2019 voči žalovanému 2/ zastaviť (§ 64 veta druhá CSP), keďže ide o neodstrániteľnú vadu dovolacieho konania.

10. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

11. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

13. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa v dovolaní uviesť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a náležitým spôsobom označiť dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

14. V danom prípade dovolatelia namietali vadu zmätočnosti konania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP je a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

16. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom

nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

16.1. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porovnaj I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či sp. zn. 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26., sp. zn. 5Cdo/57/2019, bod 9., 10.) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola strane odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

17. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) aj z rozhodnutí ústavného súdu vyplýva, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v sebe zahŕňajú aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nepopierajú zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej.

18. Rovnako podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať skutkovej i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej novej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premis dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

19. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces, a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak je nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

20. I v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu.

20.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne

závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

21. V uvedenom prípade vyvodzovali dovolatelia prípustnosť dovolania z § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a), b), c) CSP.

22. Vo vzťahu k prípustnosti dovolacieho dôvodu vyplývajúceho z § 420 písm. f) CSP dovolatelia namietali, že na strane odvolacieho súdu došlo k nesprávnemu procesnému postupu v takej miere, že porušil právo dovolateľov na spravodlivý proces, rozhodnutie nie je dostatočne odôvodnené, pričom podľa názoru dovolateľov nespĺňa zákonné kritériá, je formálne, stručné a bez akéhokoľvek bližšieho alebo podrobnejšieho vysvetlenia úvah odvolacieho súdu, pričom odvolací súd (ako ani súd prvej inštancie) sa nezaoberal otázkami, ktoré boli kľúčovými v posudzovanej veci.

22.1. V dovolaní dovolatelia namietali, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení rozsudku nevyporiadal prostriedkami procesného útoku žalobcu i intervenientov týkajúcimi sa: a) doručovanie výziev na zaplatenie spoločnosťou Consumer Finance Holding, a. s. ktoré neboli dlžníkom doručované do vlastných rúk (ale len s doručenkou doporučené), aj keď to bolo v zmluve o úvere dohodnuté (čl. X. bod 44 Obchodných podmienok). Dlžníkom (intervenientom) teda nebola riadne doručená výzva na zaplatenie dlhu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách a úver sa nestal splatným; b) či ide o spotrebiteľský spor alebo nie; c) so zákazom postupovať práva a povinnosti na iný subjekt v zmysle § 53 ods. 4 písm. b) OZ, a týmito argumentami sa nevyporiadal ani odvolací súd, pričom v rámci odvolacích námietok odvolatelia namietali i to, že súd prvej inštancie nedodrжал postup podľa § 181 ods. 2 a 4 CSP (neuviedol svoje predbežné právne posúdenie), pričom súd prvej inštancie nepostupoval podľa § 295 CSP.

23. Odvolací súd v súvislosti s odvolacími argumentami žalobcu a intervenientov (viď body 9., 10., 11.) uviedol: „(...) Pokiaľ odvolatelia v odvolaní rozporovali právne závery súdu prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí ohľadom legitímácie žalovaného na výkon záložného práva, je potrebné zdôrazniť, že s týmito otázkami sa súd prvej inštancie dostatočným spôsobom vysporiadal, pričom s uvedenými tvrdeniami sa zaoberal aj Okresný súd Liptovský Mikuláš v konaní vedenom pod sp. zn. 10C/208/2016 o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, a preto ani odvolaciemu súdu neprináleží tieto vyhodnotiť iným spôsobom.

Čo sa týka odvolaní namietanej kvalifikácie úveru poskytnutého na základe HypoPôžička č. G. z 3. februára 2006, keď odvolatelia mali za to, že sa jedná o spotrebiteľský úver, a že zmluva o úvere obsahuje neprijateľné podmienky, a preto je neplatná ako celok, ani s týmito sa nebolo možné stotožniť. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že na základe predmetnej zmluvy banka sa zaviazala poskytnúť dlžníkom peňažné prostriedky ako účelový úver na rekonštrukciu nehnuteľnosti (ktorá skutočnosť v konaní nebola vyvrátená), zmluva je vylúčená z pôsobnosti zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov a to s poukazom na ustanovenie § 1 ods. 2 písm. a).

Krajský súd neuznávajú dôvodnosť právnej argumentácie odvolateľov, konštatujú vecnú správnosť rozsudku súdu prvej inštancie, rozsudok, vrátane výroku o trovách konania, ako vecne správny potvrdil.(...)“

24. Dovolací súd zdôrazňuje, že a k s a odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 CSP). Odvolací súd sa však v odôvodnení rozhodnutia musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (§ 387 ods. 3 CSP).

25. Najvyšší súd zdôrazňuje, že žalovaný 1/ pristúpil k výkonu záložného práva predajom zálohu na dražbe podľa zákona o dobrovoľných dražbách. Výkonom záložného práva sleduje legitímny cieľ uspokojenia svojej pohľadávky z úverovej zmluvy spôsobom dovoľeným zákonom. Ústavný súd v uznesení z 24. septembra 2014 sp. zn. PL. ÚS 23/2014, v ktorom posudzoval súlad § 7 ods. 2 ZoDD s čl. 1 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 až 4 ústavy a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uviedol, že podstatou dobrovoľnej dražby v zmysle platnej právnej úpravy je

dohoda vlastníka veci s dražobníkom o dražbe určitého predmetu. Vlastník veci môže poveriť inú osobu, aby dala pokyn na vydraženie veci, pričom Občiansky zákonník vychádza z toho, že samotné uzatvorenie zmluvy o zriadení záložného práva so sebou prináša možnosť pre záložného veriteľa speňažiť záloh prostredníctvom dobrovoľnej dražby, ktorý pritom vystupuje ako zástupca záložcu. Dobrovoľná dražba sa potom odvíja od predchádzajúceho úkonu vlastníka, ktorý dal súhlas na budúce speňaženie určitého svojho majetku určitým spôsobom regulovaným právom a právna úprava ukladá povinnosť strpieť výkon dobrovoľnej dražby nielen s takým záložným právom, ktoré vzniklo na základe zmluvy, ale aj s takým, ktoré vzniklo zo zákona. Záložný veriteľ (vychádzajúc z právneho názoru ústavného súdu) je oprávnený navrhnúť výkon záložného práva prostredníctvom dobrovoľnej dražby aj bez exekučného titulu priznávajúceho mu zabezpečenú pohľadávku voči vlastníkovi veci. Vlastníkovi veci teda patrí na ochranu vlastníckeho práva žaloba o neplatnosť dobrovoľnej dražby. Obydlie občana spomedzi zálohov Občiansky zákonník nevyklučuje. V prípade, ak sa spochybňuje platnosť záložnej zmluvy alebo boli porušené ustanovenia zákona o dobrovoľných dražbách, zákon o dobrovoľných dražbách umožňuje v zmysle § 21 ods. 2 podať osobou, ktorá tvrdí, že tým bola dotknutá na svojich právach, návrh na určenie neplatnosti dražby.

26. Záložný veriteľ ako navrhovateľ dražby musí v zmysle § 7 ods. 2 ZoDD v zmluve o vykonaní dražby uviesť dôvod konania dražby, a okrem vyhlásenia, že predmet dražby je možné dražiť, musí vyhlásiť aj špecifikáciu pohľadávky, ktorá je dôvodom výkonu dobrovoľnej dražby, a to v rozsahu: pravosť, výška a splatnosť (§ 16 ods. 3). Ak teda dražbu navrhuje záložný veriteľ, je povinný vyhlásiť, že jeho nespĺnená pohľadávka, na základe ktorej si uplatňuje výkon záložného práva formou dobrovoľnej dražby, je práva, splatná a v uvedenej výške.

27. Dovolací súd po preskúmaní veci, vychádzajúc predovšetkým z pre vec zásadnej dovolacej argumentácie dovolateľov založenej na námietke nezodpovedania otázky, či boli súdmi považovaní za spotrebiteľov, či súdy pri posudzovaní aplikácie zákona č. 258/2001 Z. z. vzali do úvahy účel poskytovaného úveru, ak na nich nedopadali predpisy o spotrebiteľských úveroch (najmä zákon č. 258/2001 Z. z.), avšak sú spotrebiteľmi, či zo strany súdov boli posúdené neprijateľné zmluvné podmienky, a to aj s dopadom na proces dobrovoľnej dražby, ktorým žalobca bol zbavený vlastníctva nehnuteľnosti, a ak neboli považovaní za spotrebiteľov, potom z akých dôvodov boli vylúčení spod ochrany ostatných noriem spotrebiteľského práva (najmä smernice 93/13/EHS, Občianskeho zákonníka a zákona o ochrane spotrebiteľa), dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu nezodpovedá vyššie dovolacím súdom uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí.

27.1. Vo svojom rozhodnutí sa odvolací súd odmietol zaoberať predmetnými zásadnými námietkami dovolateľov, ktoré sa niesli celým doterajším konaním s odôvodnením, že zmluva o hypotekárnom úvere nemá spotrebiteľský charakter a keďže sa v tomto konaní rozhoduje o určení neplatnosti dobrovoľnej dražby v zmysle predpokladaného porušenia ustanovení zákona o dobrovoľných dražbách, ktoré má za následok neplatnosť dražby, ktoré porušenie nebolo v spore zistené.

28. Dovolací súd k tomu zdôrazňuje, že ak žalovaný 1/ v rámci dobrovoľnej dražby uplatnil plnenia majúce svoj základ v neprijateľných zmluvných podmienkach spotrebiteľskej úverovej zmluvy, prieskumu ich oprávnenosti sa žalobca žalobou na určenie neplatnosti dražby (§ 21 ods. 2 ZoDD) môže domáhať, ak záložný veriteľ (žalovaný 1/) vo vyhlásení podľa § 7 ods. 2 ZoDD uplatní pohľadávku, ktorej základ bude spočívať v neprijateľnej zmluvnej podmienke, pretože tým dochádza k porušeniu tohto ustanovenia tým, že záložný veriteľ uplatní pohľadávku, ktorá neexistuje. Následkom je potom porušenie ustanovení zákona o dobrovoľných dražbách zakotvujúce možnosť domáhať sa neplatnosti dobrovoľnej dražby podľa § 21 ods. 2 ZoDD, pretože týmto nepripustným spôsobom dochádza k porušeniu práv dlžníka (resp. záložcu), od ktorého veriteľ prostredníctvom dobrovoľnej dražby vymáha aj nároky bez právneho základu. Opomenúť nemožno ani namietanie neplatnosti samotného postúpenia vymáhanej pohľadávky, ako aj neplatnosti úverovej zmluvy, z ktorej pohľadávka vznikla, a tým neplatnosti i samotnej záložnej zmluvy. Následne preto možno uzavrieť, že v konaní o určení neplatnosti dobrovoľnej dražby, pre prípad ustálenia spotrebiteľského charakteru úverovej zmluvy, z ktorej pohľadávka vznikla, súdy nižších inštancií nie sú zbavené povinnosti (dôsledne) skúmať neprijateľné zmluvné podmienky, s potrebou tiež vyrovnáť sa s požiadavkou ex offo súdnej kontroly a primeranosti všetkých zložiek pohľadávky - vrátane poplatkov, sankcií (pozri rozhodnutia Súdneho dvora vo veciach C-565/21, C-224/19, C-377/14), ako aj iných nákladov, ktoré podstatne navyšujú dlh, vrátane nákladov po postúpení pohľadávky, ako aj dať odpoveď k pravosti, výške a splatnosti vymáhanej pohľadávky a

výsledné rozhodnutie v tomto smere náležite odôvodniť.

29. Z uznesenia najvyššieho súdu z 23. februára 2022 s sp. zn. 4Cdo/149/2020, publikovaného v Zbierke stanovisk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 75/023 vyplýva: „ (...) Ak záložný veriteľ vo vyhlásení podľa § 7 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách uplatní pohľadávku, ktorej pravosť je spochybňovaná existenciou neprijateľných zmluvných podmienok s ňou súvisiacich, súd je povinný tieto v konaní o určenie neplatnosti dražby skúmať.(...)“

30. Či smernice na ochranu spotrebiteľa dopadajú aj na dražobníka aktuálne Súdny dvor posúdil vo veci C-598/21, predmetom ktorej bol návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Krajského súdu v Prešove tak, že „Článok 3 ods. 1, článok 4 ods. 1, článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách v spojení s článkami 7 a 38 Charty základných práv Európskej únie sa majú vykladať v tom zmysle, že: bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej súdne preskúmanie nekalej povahy klauzuly o predčasnej splatnosti obsiahnutej v zmluve o spotrebiteľskom úvere nezohľadňuje proporcionality možnosti priznanej predajcovi alebo dodávateľovi uplatniť právo, ktoré mu vyplýva z tejto klauzuly, s ohľadom na kritériá súvisiace najmä so závažnosťou nesplnenia zmluvných povinností zo strany spotrebiteľa, takých ako výška splátok, ktoré neboli splatené vo vzťahu k celkovej výške úveru a dĺžke trvania zmluvy, ako aj s možnosťou, že uplatnenie uvedenej klauzuly povedie k tomu, že predajca alebo dodávateľ môže pristúpiť k vymáhaniu súm dlžných na základe tejto klauzuly predajcom rodinného obydľia spotrebiteľa v mimosúdnom konaní.“

31. Rozhodnutie odvolacieho súdu preto malo ozrejmiť skutkové a právne závery danej veci takým spôsobom, aby strana sporu nemusela hľadať odpoveď na pre vec rozhodujúce skutočnosti v rovine dohadov, a aby mohla skutkovo aj právne proti rozhodnutiu argumentovať. Keďže odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu uvedené obsahové náležitosti nemá, možno skonštatovať, že je nepreskúmateľné.

32. Už len tento nedostatok odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu v otázke vady konania namietanej dovolateľmi má za následok, že napadnuté rozhodnutie nespĺňa požiadavky stanovené v ustanovení § 387 ods. 3 a § 393 ods. 2 a 3 CSP na riadne odôvodnenie rozsudku. Z tohto dôvodu je dovolanie dôvodné podľa § 420 písm. f) CSP, pretože dovolateľom týmto nesprávnym procesným postupom odvolacieho súdu bolo znemožnené realizovať im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

33. Ak v konaní došlo k procesnej vade zmätočnosti znemožňujúcej strane realizáciu jej procesných oprávnení, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší bez toho, aby sa zaoberal správnosťou právnych záverov, na ktorých spočíva zrušované rozhodnutie súdu (sp. zn. 2Cdo/5/2018, 3Cdo/146/2018, 4Cdo/69/2021, 8Cdo/70/2017). Dovolací súd preto ani v tomto prípade neposudzoval dovolanie z hľadiska opodstatnenosti argumentácie v spojitosti s uplatneným dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. a), b), c) CSP.

34. Dovolací súd na základe vyššie uvedených záverov dospel k záveru, že dovolanie dovolateľov je prípustné a zároveň aj dôvodné, a teda je potrebné napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP).

35. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 454 ods. 3 CSP).

36. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.